INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Protokół z I posiedzenia
Rady ds. monitorowania wdrażania reformy oświaty
im. Komisji Edukacji Narodowej
16 stycznia 2025 r. godz.11:00
w siedzibie Ministerstwa Edukacji Narodowej
al. J. Ch. Szucha 25

Członkowie Rady uczestniczący w posiedzeniu:

1. Przewodniczący - prof. dr hab. Zbigniew Marciniak
2. Pierwszy Wiceprzewodniczący - dr Tomasz Gajderowicz
3. Druga Wiceprzewodnicząca - prof. dr hab. Inetta Nowosad
4. Sekretarz - Elżbieta Strzemieczna
5. dr Karol Dudek-Różycki - Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych - Członek Rady
6. Adam Dżumaga - Konfederacja Lewiatan - Członek Rady
7. Marzenna Habib - Ośrodek Rozwoju Edukacji - Członkini Rady
8. dr Justyna Józefowicz - Ośrodek Rozwoju Edukacji - Członkini Obserwatorka Prac Rady
9. Mirosław Wojciech Kowalczyk - Rada Dyrektorów Szkół Podstawowych i Liceów Ogólnokształcących - Członek Rady
10. dr Beata Kwiatkowska - Rada ds. Informatyzacji Edukacji MEN - Członkini Rady
11. Adam Makowski - Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki - Członek Rady
12. dr hab. Barbara Marcinkowska - Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich - Członkini Rady
13. Monika Nowak - Centralna Komisja Egzaminacyjna - Członkini Rady
14. Dorota Obidniak - Związek Nauczycielstwa Polskiego - Członkini Rady
15. Marek Pleśniar - Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty (OSKKO) - Członek Rady
16. Michał Płotek - Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli - Przedmiotów Przyrodniczych - Członek Rady
17. Marcin Podlewski - Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania - NSZZ "Solidarność" - Członek Obserwator Prac Rady
18. Mariusz Potasz - Rada Dyrektorów Szkół Podstawowych i Liceów Ogólnokształcących - Członek Rady
19. Wojciech Radziwiłowicz - Fundacja Odyssey of the Mind Polska - Członek Rady
20. Agata Saracyn - Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza - Członkini Rady
21. Renata Smyczyńska - Rada Dyrektorów Przedszkoli - Członkini Rady
22. Aneta Tombarkiewicz Olszewska - Śląskie Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych - Członkini Rady
23. Dorota Twarowska - Sekcja Wydawców Edukacyjnych Polskiej Izby Książki - Członkini Rady
24. Elżbieta Urbańska-Golec - Rada Dyrektorów Szkół i Placówek Szkolnictwa Branżowego - Członkini Rady
25. dr Jarosław Wowak - Stowarzyszenie Nauczycieli Polonistów SNaP - Członek Rady
26. Monika Wojciechowska - Rada Edukacji Finansowej - Członkini Rady
27. Marek Wójcik – Związek Miast Polskich–- w zastępstwie Hanna Pruchniewskiej - Członkini Rady

Obecni poza członkami Rady:

1. Ministra Barbara Nowacka - Ministerstwo Edukacji Narodowej
2. Ministra Katarzyna Lubnauer - Ministerstwo Edukacji Narodowej
3. Jędrzej Witkowski – IBE PIB
4. Marcin Marciniak-Mierzejewski – IBE PIB

Obserwatorzy prac Rady z administracji rządowej uczestniczący w posiedzeniu:

1. Ministerstwo Sportu i Turystyki
2. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
3. Ministerstwo Cyfryzacji
4. Ministerstwo Klimatu i Środowiska
5. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
6. Ministerstwo Sprawiedliwości
7. Ministerstwo Finansów
8. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
9. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
10. Ministerstwo Obrony Narodowej

Członkowie Rady nieuczestniczący w posiedzeniu:

1. Józefa Bałachowicz - Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk (KNP PAN) - Członkini Obserwatorka Prac Rady
2. Lesław Ordon - Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność" - Członek Rady
3. Urszula Woźniak - Związek Nauczycielstwa Polskiego - Członkini Obserwatorka Prac Rady
4. Katarzyna Zychowicz - Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej - Członkini Rady

Zaproponowany porządek obrad:

1. Otwarcie obrad Rady przez Zastępcę Dyrektora IBE ds. badań.
2. Przedstawienie celu i założeń działania Rady.
3. Wybór Przewodniczącego po przedstawieniu rekomendacji Dyrektora IBE.
4. Wybór II Wiceprzewodniczącego.
5. Przedstawienie zasad pracy Rady.
6. Założenia reformy programowej - Elżbieta Strzemieczna, Sekretarz Rady.
7. Dyskusja nad założeniami reformy programowej.
8. Propozycja nowego formatu podstawy programowej - Jędrzej Witkowski.
9. Zaopiniowanie propozycji nowego formatu podstawy programowej.
10. Wolne wnioski.

Zaproponowany wcześniej porządek obrad został zmodyfikowany. Treść protokołu będzie odzwierciedlała chronologię obrad.

1. **Powitanie**

Pani Ministra Barbara Nowacka powitała nowo powołanych Członków Rady oraz obserwatorów Prac Rady z ministerstw. Pani Ministra podkreśliła wagę merytorycznej dyskusji, która jest potrzebna
we współczesnym świecie, poważnej i odpowiedzialnej rozmowy o tym, co w szkole musi się zmienić. Zaproszeni do Rady przedstawiciele organizacji społecznych, związków zawodowych, świata nauki, nauczyciele i dyrektorzy placówek oświatowych oraz przedstawiciele resortów związanych z systemem edukacji oraz Instytutu Badań Edukacyjnych - Państwowego Instytutu Badawczego tworzą różnorodną kompozycję Rady pokazującą jej niezależność. Pani Ministra uważa za właściwe, aby działania Rady pozbawione były ingerencji polityków, co daje Radzie

gwarancję stabilności pracy i jej merytoryczności. Zadanie powierzone Członkom Rady jest poważne i odważne, a Pani Ministra liczy, że kształtując swoimi opiniami zmiany, członkinie i członkowie Rady staną się ambasadorami tych zmian, które polskiej szkole są konieczne. Kończąc podziękowała, życząc powodzenia w pracach Rady.

2. Otwarcie obrad

I posiedzenie Rady do spraw monitorowania i wdrażania reformy oświaty im. Komisji Edukacji Narodowej (dalej zwanej Radą) otworzył w imieniu Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych -Państwowego Instytutu Badawczego Pana dr. hab. Macieja Jakubowskiego, Zastępca Dyrektora Instytutu Pan dr. Tomasz Gajderowicz. Przedstawił Radę jako pierwszą, która zmieniając oświatę będzie kierować się badaniami naukowymi i doświadczeniem innych krajów, w której zderzą się poglądy zarówno środowisk akademickich jak i nauczycieli, regionów dużych miast jak i małych miejscowości, licząc na dobrą współpracę.

3. Cel i założenia działania Rady

Cel i założenia działania Rady przedstawił Z-ca Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych -Państwowego Instytutu Badawczego Pan dr Tomasz Gajderowicz. Zadaniem Rady jest konsultowanie materiałów wypracowanych przy stolikach eksperckich, które dzisiaj działają w IBE PIB. Od wielu miesięcy toczą się prace nad przygotowaniem ram reformy oświaty. Rozpoczęły się od zaproponowania Profilu Absolwenta. Powstały też stoliki, które zajmują się merytorycznymi zmianami w zakresie m.in. metod nauczania, podręczników oraz samego formatu podstawy programowej. Przygotowane propozycje rozwiązań poparte badaniami, zostaną przedłożone Radzie do zaopiniowania. Materiały będą przesyłane Radzie między posiedzeniami. Recenzenci wybrani przez Radę pod przewodnictwem Przewodniczącego będą następnie dyskutowali i opiniowali merytoryczną wartość i ocenę tych prac na posiedzeniach. Rada po dyskusji będzie dawała rekomendacje poprawek, głosowała nad przygotowaną opinią czy stanowiskiem. Przekazano pierwszy materiał w postaci harmonogramu z kolejnością prac nad zmianami w edukacji, które przedstawiła w dalszej części Pani Elżbieta Strzemieczna (IBE PIB) – Sekretarz Rady (zgodnie z par. 2.1.4 Zarządzenia nr 51/2024). Uczestnicy otrzymali również nową formę zapisu podstawy programowej, której założeniem jest, aby część ogólna podstawy programowej była bezpośrednio powiązana z listą wymagań szczegółowych. W dalszej części posiedzenia zostało to omówione przez Pana Jędrzeja Witkowskiego (IBE PIB). Oprócz recenzowania przez Radę materiałów przygotowanych przez IBE PIB i ekspertów Rada może wytyczać kierunki zmian w zakresie regulacji, a także wykazywać inicjatywę innych działań w zakresie podniesienia jakości kształcenia, które nie są ujęte w toku prac nad reformą. Dyrektor Gajderowicz wyraził nadzieję, że spotkania na posiedzeniach Rady nie będą odbywały się poprzez dyskusję polityczną, a będzie to merytoryczna wymiana poglądów i podejmowanie decyzji w drodze konsensusu.

Kompozycja Rady jest decyzją Dyrektora IBE PIB. Do Rady powołano po jednym przedstawicielu różnych instytucji, które są związane z systemem edukacji i reprezentują różnych interesariuszy. Niektóre organizacje zabiegały, aby w Radzie mieć dwóch przedstawicieli. W takich sytuacjach, decyzją Dyrektora IBE PIB, drugą osobę zaproszono do Rady w roli Obserwatora Prac Rady, który nie ma prawa głosu lub ma prawo głosu w zastępstwie Członka Rady. Chcąc, aby Rada była bliska temu, co dzieje się państwie polskim do Rady zostali zaproszeni również przedstawiciele ministerstw, ale prawo głosu pozostaje wyłącznie wśród instytucji niezależnych.

4. Wybór Przewodniczącego

Zgodnie z zapisami Zarządzenia Nr 51/2024 IBE PIB, Dyrektor IBE PIB proponuje Radzie kandydata na stanowisko Przewodniczącego wybranego spośród zgłoszonych Członków Rady i

Członków Obserwatorów Prac Rady. Dyrektor IBE PIB zdecydował o przedstawieniu kandydatury Pana prof. dr hab. Zbigniewa Marciniaka. Pan dr. Tomasz Gajderowicz przedstawił pokrótce dorobek naukowy kandydata. Pan dr. Tomasz Gajderowicz, który zgodnie z Zarządzeniem nr 51 (IBE PIB) par. 2.1.2 jest I Wiceprzewodniczącym Rady ogłosił głosowanie nad powierzeniem przez Radę funkcji Przewodniczącego Rady Panu prof. dr hab. Zbigniewowi Marciniakowi. Głosowanie było jawne i odbyło się poprzez podniesienie ręki. W głosowaniu wzięło udział 21 Członków Rady, za głosowało 20, przeciw 0, 1 osoba wstrzymała się od głosu. Większością głosów kandydatura został przyjęta. Wybrany Przewodniczący Rady Pan prof. dr hab. Zbigniew Marciniak podziękował za zaufanie i powierzenie zaszczytnej funkcji.

5. Wybór II Wiceprzewodniczącego

Przewodniczący Rady ogłosił zgłaszanie kandydatów na wybór II Wiceprzewodniczącego Rady. Swoja kandydaturę zgłosili:
- Pani prof. Inetta Nowosad – Komitet Nauk Pedagogicznych PAN, wieloletnia wykładowczyni, autorka badań i publikacji dotyczących pedagogiki, także wczesnoszkolnej;
- Pani Renata Smyczyńska - Rada Dyrektorów Przedszkoli, dyrektor przedszkola z 18-letnim stażem,
- Pani Aneta Tombarkiewicz Olszewska - Śląskie Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych.

Lista zgłoszeń została zamknięta przez Przewodniczącego Rady. Kandydaci przedstawili siebie i swoje dokonania Radzie. Przewodniczący zarządził głosowanie nad wyborem II Wiceprzewodniczącego Rady, które odbyło się poprzez podniesienie rąk. Kandydaci otrzymali następującą liczbę głosów: Pani prof. Inetta Nowosad - 13 głosów, Pani Renata Smyczyńska - 6 głosów, Pani Aneta Tombarkiewicz Olszewska - 2 głosy. Większością głosów Rada wybrała Panią prof. Inettę Nowosad na II Wiceprzewodniczącą Rady.

6. Przedstawienie zasad pracy Rady.

Przewodniczący Rady przedstawił zasady pracy Rady:

a) Rada otrzymuje do zaopiniowania dokumenty. Przesłane materiały nie są przeznaczone do upubliczniania zewnętrznego.
b) Czas na przesłanie uwag do dokumentu to 7-10 dni.
c) Stworzony zostanie zespół redakcyjny, składający się z osób wybranych pod kątem tematu omawianego dokumentu. Zespół redaguje uwagi i przedstawia je Radzie na kolejnym posiedzeniu, zaprezentowane rekomendacje/opinie przyjmowane są przez głosowanie, które powinno odzwierciedlać konsensus uzyskany w drodze dyskusji.
d) Terminy posiedzeń Rady będzie ustalać IBE PIB, nie rzadziej niż raz na 2 miesiące.
e) II posiedzenie Rady jest planowane w połowie lutego br.
f) Kolejne posiedzenia Rady będą odbywały się w siedzibie IBE PIB.

Uwagi Rady:
Pan Mariusz Potasz (Rada Dyrektorów Szkół Podstawowych i Liceów Ogólnokształcących): Proponuje stworzenie jednego aktywnego dokumentu, udostępnionego Radzie, na którym będą nanoszone uwagi.

7. Założenia reformy programowej

Założenia reformy programowej przedstawiła Pani Elżbieta Strzemieczna (IBE PIB, Sekretarz Rady). Materiał w postaci prezentacji został udostępniony Radzie w przesłanych dokumentach.
Uwagi do prezentacji:

a) Przewodniczący Rady Pan prof. Zbigniew Marciniak: Ryzykiem, które trzeba podjąć jest wkroczenie w zakres autonomii nauczycieli, rzecz w tym, żeby dać nauczycielom poczucie ciągłości, to, co jest dobre zostawić, poprawiamy to, co tego wymaga.

b) Druga Wiceprzewodnicząca – Pani prof. Inetta Nowosad (KNP PAN): Ważne jest by uspójnić słownictwo.
c) Pani dr hab. Barbara Marcinkowska - Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich - Komentarz do modelu diagramu. Przedstawione koło diagramu zawiera pomieszane pojęcia Prośba o dopracowanie standardu kształcenia nauczycieli. Pytanie o możliwość powołania zespołu w zakresie standardów kształcenia nauczycieli.
d) Pani Ministra Katarzyna Lubnauer (MEN): Odpowiedź na pytanie o standardy kształcenia nauczycieli: Problemem nie tylko są standardy kształcenia nauczycieli, ale ich implementacja. Temat studiów podyplomowych jest również kwestią, nad którą należy się pochylić.
e) Pani Monika Wojciechowska (Rada Edukacji Finansowej) – Proponuje uzupełnienie definicji kompetencji o kompetencję „przedsiębiorczość".
f) Pan Wojciech Radziwiłowicz (Fundacja Odyssey of the Mind Polska) Prosi o przedstawienie
w syntetycznej formie wizji, jak ma wyglądać praca szkoły, jak ma wyglądać praca nauczyciela (spójny model, zestawienie) w nowej szkole.

8. Propozycja nowego formatu podstawy programowej

Propozycję nowego formatu podstawy programowej przedstawił Pan Jędrzej Witkowski (IBE PIB). Materiał w postaci prezentacji został udostępniony Radzie w przesłanych dokumentach.
Uwagi do prezentacji:

a) Przewodniczący Rady Pan prof. Zbigniew Marciniak: Jest to dobry projekt wskazówek metodycznych, ale nie wszystkie powinny znaleźć się podstawie programowej.

9. **Wybór zespołu recenzentów**

Z uwagi na zawartość merytoryczną przekazanego Radzie materiału do recenzji tj. „Struktura opisu przedmiotowej podstawy programowej", Przewodniczący Rady Pan prof. Zbigniew Marciniak zaordynował wybór zespołu recenzentów:

a) nauki matematyczne - Pan Adam Makowski (Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki)
b) nauki przyrodnicze – dr Michał Płotek (Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych)
c) język polski – Pan dr Jarosław Wowak (Stowarzyszenie Nauczycieli Polonistów SNaP)

Wybrany zespół ma zebrać uwagi od członków Rady, zredagować je i przedstawić na kolejnym posiedzeniu.

10. Zakończenie obrad.

prof. dr hab. Zbigniew Marciniak

Przewodniczący Rady ds. monitorowania wdrażania reformy oświaty
im. Komisji Edukacji Narodowej

Protokół sporządziły: Joanna Lewczuk,
Elżbieta Strzemieczna